

ERNEST ŠUŠTERŠIČ:

Drobne povesti.

I.

GNILO JABOLKO.

Miloš je prišel ravnokar iz šole. Hiti po veži, da čimprej odloži težko breme — knjige. Ko gre mimo stopnic, držečih v klet, se ustavi in posluša. Iz podzemeljskega prostora prihajajo glasovi, pa še kako veseli! Na stopnicah se pojavi Milošev brat in za njim sestra z velikim jerbasom.

„Čemu pa ta jerbas, kaj pa delata?“ zavpije mali radovednež.

„Le spravi knjige, boš videl,“ pravi Anka, se smeje in hiti mimo.

Težka vrata spodaj so napol odprta. Opojen vonj prihaja iz kleti. Miloš skoči kar s knjigami tja dol. Krasna rumena in rdečelična jabolka se mu zasmеjejo z visokih polic ob stenah. Ko utihne smeh zrelih okroglih sadov, začuje Miloš na deski napol pritajeno boječe šepetanje.

„Dajmo, prosimo gospodarja, da nas odmakne od tega jabolka. Gnilo je — ah, ubogi bratec, ki se ga moraš tiščati! Najprej se okužiš ti, in bali se bomo potem tebe. Strašna bolezen pride tudi nad nas, vse zdrave in polne svežosti.“

„Ne bojte se!“ pravi Miloš, „dobilo bo od vas zdravja. Dajte ga ubožcu!“

„Zaman,“ vzdihne rumena reneta. „Zgoditi bi se moral čudež. Dobri deček, izloči ga iz naše srede!“

„Prosimo, izloči ga iz naše srede!“ se oglasiyo vsi.

Težko delo! Jabolka so navidez vsa lepa in čvrsta. Katero je gnilo?

Miloš prijemlje eno za drugim. Pri okencu si ogleda vsaktero, in vsaktero plašno šepetaje: „Ne, jaz nisem, jaz sem docela zdravo, le poglej me!“

Miloševa roka se približa rdečemu jabolku. Krasen sad, malo takih! Že vnaprej kriči: „Jaz nisem, jaz nisem! Kaj ne vidiš, slepec? Ne prijemlji me v roko, bedak!“

Ostre dečkove oči odkrijejo na sadu komaj vidno luknjico.

Brat in sestra doneseta zopet poln jerbas jabolk z vrta.

„Anka, glej, ta ima luknjico!“

„Škoda, tako lepo, a znotraj bolno. Izloči ga, da ne okuži še drugih!“

II.

HUDOPEC IN MARKO.

Marko se je prebudil iz sladkega sna. Zunaj pojo ptički, žarki zlaté deblo stare hruške, v malem srcu je zacvetela radost, prelestni cvet majnikovega jutra.

A sovražnik luči in vsake radosti gubanči čelo. Stopi pred okence ter zakrije solnce. Tako-le šepče Marku:

„Ukradel si sosedu vrtnico, prvo vrtnico! Kesal si se; pa ti meniš, da ti je sosed odpustil? Nikoli ti ne odpusti! In tako dolgo si tudi tat in nisi vreden, da sije solnce na tebe. — Nikoli, nikoli!“

Pregrenka misel v mladem srcu! „Odpustil mi je, videl me je ske-sanega. Tudi mati, a tudi Bog!“

Pega pred okencem temni, temni.

„Nikoli, nikoli, tat, tat!“

„Oj, mati, ali mi kdaj Bog odpusti, ker mi sosed neče?“

„Videli smo tvoj kes, a tudi Bog ga je videl. Zdavnaj ti je odpuščeno — jaz, sosed Bogec, vsi te ljubimo! Kaj ti ni sosed daroval včeraj poganka tiste lepe rože, da ga posadiš?“

Solnce je zopet zasijalo. Izginila je pega pred oknom.

III.

BOŽJE PERO IN KNJIGA.

Zvezdice so se zbrale v zlate črke, kjerkoli je pisalo božje pero. Angelček je zletel na svojih perutih pod nebo in je kazal s kazalčkom svetle črke ter je čital: „Vsemočni Bog, kolika je tvoja sila in dobrota. Ti si ustvaril solnce, luno in zvezde, morja, grom in viharje, ti si ustvaril prelepa nebesa. Vsem, ki žive na zemlji po tvojih zakonih, se bodo odprla zlata nebesna vrata.“

Drugi angelček je priletel z neba in je držal na rokah veliko svetlo knjigo. Čital je iz nje: „Danes je Andrejček slušal svojo mamico, in to ne bo pozabljeno nikoli.“

Andrejček se je glasno nasmejal v spanju. Mati ga je čula in ga zbudila, ker je solnce že zasijalo in je bilo čas gnati na pašo.

„Ali ima tudi Bogec pero in knjigo, da piše vanjo?“

„Ima, ima. V ognjenih črkah je zapisana na nebu njegova sila, in o komer pišejo angelčki, da živi na zemlji po božjih zakonih, se mu odpro zlata nebesna vrata.“

IV.

PRSTANČEK.

„Iz samega suhega zlata je, ta lepa stvarca! Zakaj so jo baš njemu dali? Ko smo se zjutraj prebudili, sem jaz prvi opazil nekaj bleščečega, ki ga je oklepalo.“

„Res, zakaj, sredinček? Ali nismo tudi mi prezirani lepi in beli kakor sneg? Vsi imamo na koncih rožnate nohtke. Vsi smo gojeni z enako ljubeznijo. Ščetko, milo, dišave: vse to nam privošči naša lepota in vendar — zakaj je sedaj on sam prejel toliko odliko?“

„Potolaži se, bratec kazalček! Upaj, da tudi tebi nadenemo obroček, skovan umetno iz prečiste kovine. Zaslug imaš dovolj, več kot tisti miljenec. Kakšno ime mu damo?“ Tako je govoril palec z močnim, debelim glasom.

„Miljenec — meškužec!“

„Lenuharček — hinavček!“

„Plašljivec — zajec!“

Zavist je stopila s spačenim obličjem pred vsakega bratca in se dotaknila njegovega krasnega čela. Čelo se je zgrbančilo bolj, kakor ga zgrbanči starost, ki je še vsa lepa v visoki zarji večera. In razlilo se je po čelu kakor pegasto rumenilo.

„O, bratci, kakšni ste! Strah me je pred vami! Snemite vendar te grozne krinke, da vas spoznam! Zažare naj vaša čela zopet v ljubezni!“

Mrko so zrlí nanj, vsi edini v svojem globokem sovraštvu. Tuje oko je gledalo izpod temnega čela.

Mezinček pa je bil srečen. Lahno se je dotikal prstka z zlatim krožcem. Pripovedoval in pel je radovednemu svetu o bratčevi lepoti in o ljubezni, ki ga veže s prstančkom — in ostal je tako lep, nepopisno mil prstek.

